

LUSTRUM SHARKATAG

Half juli vond de vijfde editie van het populaire evenement Sharkatag plaats. Vier dagen lang voeren tien schepen met in totaal vierhonderd sportvissers uit om gericht op gevlekte gladde haaien te vissen en deze te merken voor wetenschappelijk onderzoek.

TEKST: PIETER BEELEN > FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG, RAYMOND HAKKERT EN DAVE LEWIS

Sharkatag 2016 trapte op 13 juli zoals gebruikelijk af met de VIP-dag. Relaties en speciale genodigden van Sportvisserij Nederland kregen eerst uitleg over het haaienproject, waarna ze enkele uren de zee op gingen om te proberen een haai te vangen. Vertegenwoordigers van politieke partijen, natuurorganisaties en zelfs een afgevaardigde uit het Belgisch parlement beleefden een unieke dag met golven, haaien en een lunch met een zoute tint.

HAAI EN ROG

Viservaring ontbrak bij de meeste opstappers, dus waren de verwachtingen qua vangsten ook niet hoog. Toch werden er die eerste dag ondanks de hobbelige zee nog

zes haaien en twee pijlstaartrogen gevangen. Daarbij een eervolle vermelding voor Mike Dijkstra van Hoogheemraadschap Rijnland: deze snoekbaarsvisser ving drie haaien aan boord van de Quo Vadis. Alle aanwezigen waren onder de indruk van de haaien en kregen ter afsluiting van deze geslaagde dag een pluchen knuffelhaai mee naar huis.

RUWE HAAI

In de vroege ochtend van 14 juli meldden de eerste sportvissers zich in de haven van Neeltje Jans. Daarbij viel de diversiteit van de deelnemers direct op. Moeder met dochter, vader met zoon, opa met kleinzoon, broers, vriendengroepen en nog veel meer leuke combinaties waren vandaag van de partij. Ondanks de lastige omstandigheden – een ste- >>

SINDS SHARKATAG IN 2012 VAN START GING ZIJN MEER DAN 3.500 HAAIEN GEMERKT EN 160 VISSEN MET EEN TAG TERUGGEVANGEN

vige noordwestenwind – werd er goed gevist en vingen de deelnemers vijftien gladde haaien en twee pijlstaartroggen. De ruwe haai die op de Big Marlin aan boord kwam was daarbij de meest bijzondere vangst van het hele evenement.

PRIMA SFEER

Het weer knapte gelukkig op, zodat de golven op vrijdag 15 juli minder hoog waren. Bovendien had de Sharkatag-organisatie er als experiment voor gezorgd dat op iedere boot

een voorraadje heremietkreeften aanwezig was. Dit speciale aas (zie kadertekst) heeft voor een aantal extra haaien gezorgd. Desondanks bleef de teller vrijdag steken op twaalf haaien en twee roggen. De Big Marlin was met vier haaien aan boord de meest succesvolle boot. Voor de meeste deelnemers die vandaag een haai vingen, was dit hun eerste exemplaar ooit. Maar ook bij degenen die zelf geen haai hadden, zat de sfeer er goed in. Alleen al het zien van een haai zorgde voor blije gezichten.

TAAIE EDITIE

De laatste dag werden 's ochtends al snel een paar mooie haaien gevangen, waaronder de grootste haai (97 cm) van deze editie aan boord van de Zearend. Helaas werd ook een aantal grote vissen verspeeld. Ondanks deze vliegende start werd het een taaie dag en konden we slechts zeven haaien en een roggen noteren. Qua vangsten was Sharkatag 2016 met een totaal van veertig haaien en zeven roggen de minst succesvolle editie van de vijf. Naar de oorzaak hiervan blijft het gissen met zoveel variabelen: wind uit de noordelijke richting, instabiel zomerweer of iets anders? In ieder geval willen we alle deelnemers en schippers hartelijk bedanken voor hun deelname en de vier gezellige dagen op zee. Tot volgend jaar!

>> HEREMIETKREEFT

Heremietkreeften zijn een topaas voor gladde haai. Het mooie van dit aas is dat je minder bijvangst hebt en dus gericht op haai kunt vissen. Bij Sharkatag 2016 lagen op een aantal boten negen hengels uit met zagers en één met heremietkreeft – en de haaien pakten precies de heremietkreeft er tussenuit. Op andere boten had dit nieuwe aas echter geen succes. Het gebruik van dit aas is dus een leerproces voor zowel sportvissers als schippers. Kies voor een schuivend systeem met een onderlijn van maximaal één meter lengte met daaraan een flinke haak (afhankelijk van de maat kreeft, maar vaak een haakmaat 2). Daarbij vergt het goed op de haak zetten van een kreeft wat oefening. Gebruik ook altijd bindelastiek zodat het aas goed op de haak blijft zitten. In Engeland wordt heremietkreeft samen met zachte krab veel gebruikt voor het vissen op gevlekte gladde haaien. In ons land is het moeilijk om aan deze aasoort te komen en we missen nog wat ervaring, maar het kan niet anders dat dit aas in de toekomst voor meer haaienvangsten gaat zorgen.

Naast haaien kwamen er ook diverse roggen aan boord.

>> SHARKATAGVLOOT 2016

De sportvischarters die meededen aan Sharkatag 2016 waren:

- Big Marlin
- Bon Voyage
- Limanda
- Marie Louise
- Nautilus
- Pirate II
- Quo Vadis
- Valkyrie
- Wiesje
- Zearend

>> ONDERZOEK

Sinds Sharkatag in 2012 van start ging zijn al meer dan 3.500 haaien voorzien van een merkje. Daarvan zijn er inmiddels 160 teruggevangen. Analyse van deze gegevens levert waardevolle informatie op die een beter beeld geeft van de haaienpopulatie, hun leefgebied, gedrag en verspreiding. Deze kennis is essentieel om haaien een beschermde status te kunnen geven. Dit zodat de haaien- en roggensorten die in de zuidelijke Noordzee thuishoren zich kunnen herstellen en er weer stabiele populaties ontstaan. Voor meer informatie over Sharkatag en het haaien en roggen merkprogramma kijk je op www.haairog.nl. Vang je een gemerkte haai of rog, dan kun je die vangst via het formulier op bovenstaande website melden.

Deze ruwe haai was de meest bijzondere bijvangst van Sharkatag 2016.

>> HAAI VANGEN

Je kunt je natuurlijk volgend jaar inschrijven voor de zesde editie van Sharkatag, maar zo tot eind september kun je ook dit jaar nog een haai vangen. Neem gerust contact op met de schippers van de boten die in dit artikel worden genoemd om een trip te plannen. Houd er daarbij rekening mee dat niet met een strakke lijn wordt gevist. Geef voldoende extra lijn (circa 20 meter) zodat de paternoster plat op de bodem wordt gedrukt door de stroming. Bij dit zogenaamde uptide vissen loopt de lijn in een grote bocht van het lood naar de hengel. Sta je voor op de boot, gooi dan stroomopwaarts in (let wel op het ankertouw). Achterop de boot kun je de paternoster laten zakken of een stukje met de stroming mee gooien. Heb je een plek meer in het midden van de boot, werp dan iets schuin naar voren in. Waar je ook staat, geef altijd genoeg extra lijn. Staat de paternoster rechtop, dan zal een gladde haai het aas niet pakken: die zit met zijn bek stijf tegen de bodem. Ook vanaf de kant kun je trouwens prima een haai vangen. Gewoon met zagers en een strandhengel. Een bekende stek is het Banjaardstrand, dat vlakbij de Sharkatag thuisbasis op Neeltje Jans ligt. Vaak zijn de avonduren productief, maar ook overdag heb je vanaf het strand in de zomermaanden goede kans om een haai te vangen.

>> IN DE MEDIA

Ook bij deze lustrumeditie van Sharkatag was veel media aanwezig. Zo deden onder meer het NOS Journaal, Jeugdjournaal, Omroep Zeeland, RTV Rijnmond, BNR Nieuwsradio en de Provinciale Zeeuwse Courant verslag van dit evenement. Daarbij waren redacties van diverse hengelsportmagazines uit binnen- en buitenland van de partij om het haaienspektakel vast te leggen. Tevens publiceerden verschillende media – zoals Nu.nl en Elsevier – artikelen over Sharkatag op hun websites. Daarmee is een van de doelen van Sharkatag bereikt: breed bekendmaken dat onder de Nederlandse kust haaien zwemmen en dat we zuinig met deze populatie om moeten gaan.